

Animal Action Hellas

Δ. Φαληρέως 43
Πειραιάς 18547
2103840010
info@animalactiongreece.gr

Αθήνα, 15 Απριλίου 2021

Προς:

Κύριο Σπήλιο Λιβανό

Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Αχαρνών 2
Αθήνα 10432
2102124388
minister-mailbox@hq.minagric.gr

Κοιν:

Κυρία Φωτεινή Αραμπατζή

Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
2102124080
yfyp@hq.minagric.gr

Κύριο Ιωάννη Οικονόμου

Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
2102124101
depminister@hq.minagric.gr

Κύριο Γεώργιο Στρατάκο

Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
2102124367
gensecr@hq.minagric.gr

Κύριο Κωνσταντίνο Ν. Μπαγινέτα

Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων
2102124231
ggram@hq.minagric.gr

Θέμα: Αίτημα δημιουργίας πλαισίου προϋποθέσεων για επιδότηση αγοράς και εγκατάστασης ηλεκτροφόρου περιφραξης, με σκοπό τη μείωση ή/και εξάλειψη της παράνομης πρακτικής του παστοურώματος των ιπποειδών εργασίας και των παραγωγικών ζώων, στις περιοχές όπου αυτή χρησιμοποιείται εκτεταμένα

Σχετ.: Αποστέλλουμε συνημμένη την από 11/10/2018 επιστολή μας προς το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Αρ. Πρωτ. 2739/11.10.2018, Αρ. Πρωτ. Γραφείου Γεν. Γραμματέα 2562/12.10.2018, Αρ. Πρωτ. Γραφείου Υπουργού 3699/12.10.2018), στην οποία δε λάβαμε ποτέ απάντηση, για περισσότερες πληροφορίες σχετικές με την πρακτική του παστοурώματος. (Παράρτημα 1 – συνημμένο)

Αξιότιμοι κύριοι/κυρίες,

Η **Animal Action Hellas**, αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία (No. 63793/505), αποτελεί το παράρτημα στην Ελλάδα της Βρετανικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας Greek Animal Welfare Fund, και δραστηριοποιείται πανελλαδικά με σκοπό την προστασία και απαλλαγή των ζώων από την κακοποίηση και το βασανισμό και παράλληλα τη βελτίωση της ζωής τους. Αυτό επιτυγχάνεται εδώ και έξι δεκαετίες, με την ευαισθητοποίηση του κοινού σε φιλοζωικά θέματα, με προγράμματα περίθαλψης ζώων, με διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και με εκπαιδευτικά προγράμματα με στόχο τη δημιουργία μιας νέας φιλόζωης γενιάς. -Στόχος μας είναι «να χρησιμοποιήσουμε τον τρόπο με τον οποίο φροντίζουμε τα ζώα για να εκπαιδύσουμε, να εμπνεύσουμε και να ενθαρρύνουμε αλλαγές στις νοοτροπίες σε κάθε τομέα της ελληνικής κοινωνίας».

Στο πλαίσιο των δράσεων της οργάνωσής μας περιλαμβάνεται το Πρόγραμμα «FOUR FEET FREE» για τη μείωση/εξάλειψη του φαινομένου του παστοурώματος (παστούρωμα = το δέσιμο του πρόσθιου και οπίσθιου ποδιού της ίδιας πλευράς ή των δύο πρόσθιων ποδιών μεταξύ τους) που παρατηρείται κυρίως στο νησιωτικό σύμπλεγμα των Κυκλάδων, αλλά και σε κάποιες μεμονωμένες περιοχές της χώρας, νησιωτικές και μη.

Από κτηνιατρικής πλευράς, το παστούρωμα εμποδίζει τη φυσιολογική κίνηση του ζώου και καταπονεί την σπονδυλική στήλη, αρθρώσεις, μυς και τένοντες, προκαλεί εξωτερικούς τραυματισμούς στο δέρμα και φλεγμονή στους υποκείμενους ιστούς. Δεν επιτρέπει στις σπλές να «φαγωθούν» φυσιολογικά και δεν είναι σπάνιο να προκαλέσει σοβαρά ατυχήματα όπως εξάρθραματα, κατάγματα άκρων, κατάγματα πυέλου, νέκρωση και απόπτωση σπλών, που πολύ συχνά οδηγούν σε θάνατο ή ανάγκη για ευθανασία.

Στο Παράρτημα 2, που ακολουθεί στο τέλος της επιστολής, παραθέτουμε δύο παραδείγματα, με φωτογραφίες, όπου φαίνονται κάποιες από τις συνέπειες του παστοурώματος.

Όλα τα παραπάνω έχουν ως αποτέλεσμα την πρόκληση πόνου και χλωότητας, την ελάττωση του προσδόκιμου χρόνου εργασίας ή της παραγωγικότητας και πολύ συχνά τελικά την ολική απώλεια της ικανότητας εργασίας (για τα υποειδή) ή της παραγωγικότητας (για τα παραγωγικά ζώα).

Από ηθικής πλευράς, η χρήση του παστουρώματος που χαρακτηρίζεται από:

- 1) παρουσία πόνου και τραυματισμού,
- 2) αδυναμία εκδήλωσης φυσιολογικής συμπεριφοράς,
- 3) παρουσία φόβου και άλλης μορφής καταπόνησης (στρες),

καταπατά εμφανώς τις τρεις από τις πέντε προϋποθέσεις της ευζωίας, ερχόμενη σε αντίθεση τόσο με i) τον αρχικό ορισμό που δίνεται από το Farm Animal Welfare Council στη Μ. Βρετανία (FAWC, 1979, 1993), (FIVE FREEDOMS), κατά τον οποίο η ευζωία είναι ένα σύνολο συγκεκριμένων προϋποθέσεων που πρέπει να υφίστανται έτσι ώστε να εξυπηρετούνται οι βασικές ανάγκες των ζώων, όσο και με ii) το μεταγενέστερο ορισμό των Mellor DJ & Reid CSW (1994), (FIVEDOMAINS), κατά τον οποίο οι βασικές αρχές παραμένουν ίδιες, δίνεται όμως περαιτέρω έμφαση στην ψυχική και συναισθηματική κατάσταση ενός ζώου.

Επιπρόσθετα, ο Εθνικός Νόμος για τα ζώα Ν.4039/12 τονίζει τι είναι ευζωία στο Άρθρο 1, όπου αναφέρονται ρητά οι έννοιες της «προστασίας, καλής μεταχείρισης, απουσίας πόνου, να μην υποφέρουν.... μέριμνα για σεβασμό της ύπαρξής τους».

Το παστούρωμα κρίνεται παράνομο από την ελληνική δικαιοσύνη χωρίς όμως να αναγράφεται ρητά στη νομοθεσία. Προκύπτει από το σύνολο των γενικών διατάξεων περί ευζωίας Ν1197/1981, Ν4039/2012, Ν4235/2014 και μεταφράζεται από τον εκάστοτε εισαγγελέα κατά τη διερεύνηση της καταγγελίας.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μεγάλος αριθμός φιλοζωικών οργανώσεων και μεμονωμένων Ελλήνων και ξένων πολιτών (ντόπιων και τουριστών) καταφεύγουν στη λύση της καταγγελίας προκειμένου να σταματούν περιπτώσεις παστουρώματος.

Έχοντας ως γνώμονα την ευζωία των ζώων, με σεβασμό παράλληλα στον άνθρωπο, αναγνωρίζουμε πολλές από τις αρνητικές συνέπειες των συνεχών καταγγελιών, που συνίστανται στις εξής: 1) Οικονομική επιβάρυνση των ιδιοκτητών (κατά το πλείστον κτηνοτρόφοι) 2) Απομάκρυνση/εξαφάνιση των παστουρωμένων ζώων από τους ιδιοκτήτες τους, σε μεγάλο αριθμό περιπτώσεων, με άγνοση την κατάληξή τους 3) Αδυναμία εύρεσης εναλλακτικής λύσης από τους ιδιοκτήτες τους και επομένως απομάκρυνση/πώληση του συνόλου των ζώων.

Αυτά οδηγούν στη συνεχή μείωση του συνολικού ζωικού κεφαλαίου καθώς και του αριθμού των κτηνοτρόφων στις εν λόγω περιοχές, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν με σημαντική συρρίκνωση ο ήδη υπολειπόμενος, πρωτογενής τομέας παραγωγής, οι

πληθυσμοί αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων και ο συνολικός πληθυσμός των ιπποειδών εργασίας.

Η οργάνωσή μας, σε μια προσπάθεια να βρει μια αποτελεσματική λύση, επιχειρεί τη μέθοδο της προσέγγισης, ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ιδιοκτητών ζώων (ιπποειδών εργασίας και παραγωγικών ζώων) για τους εναλλακτικούς τρόπους περιορισμού των ζώων τους, ώστε να μειωθεί / εξαλειφθεί η χρήση του παστουρώματος.

Καθώς η χρήση ηλεκτροφόρου περίφραξης αποτελεί την πλέον ενδεδειγμένη εναλλακτική λύση και εκτιμώντας (βάσει επιτόπιων συνεντεύξεων) ότι η οικονομική κατάσταση μεγάλης μερίδας κτηνοτρόφων και ιδιοκτητών ιπποειδών εργασίας δεν επιτρέπει την αγορά της, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ήδη εδραιωμένη κακή πρακτική δεκαετιών απαιτεί σημαντικό κίνητρο για να αλλάξει, **ζητούμε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να δημιουργήσει πλαίσιο προϋποθέσεων για την επιδότηση (ολική ή μερική) αγοράς και εγκατάστασης ηλεκτροφόρου περίφραξης σε όσους ιδιοκτήτες παραγωγικών ζώων και ιπποειδών εργασίας επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν τη μέθοδο αυτή στις ιδιόκτητες ή ενοικιαζόμενες εγκαταστάσεις τους, αλλά δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα.**

Σημειώνουμε ότι ανάλογη δράση έχει πραγματοποιηθεί στο παρελθόν με την ΚΥΑ 8512, για αγορά και εγκατάσταση ηλεκτροφόρου περίφραξης σε κτηνοτροφική εγκατάσταση ή καλλιέργεια, στο πλαίσιο προστασίας της αρκούδας (ΦΕΚ 1060/29/4/2013).

http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/MeliMelissokomia/KYA8512_Ilektrofora_perifr.pdf

Τα οφέλη που θα προκύψουν από τη δημιουργία ενός τέτοιου πλαισίου είναι ποικίλα:

- 1) Μείωση/εξάλειψη του φαινομένου του παστουρώματος στα ιπποειδή εργασίας και παραγωγικά ζώα, με αύξηση του προσδόκιμου ζωής και αποδοτικότητάς τους
- 2) Διατήρηση και ενίσχυση της κτηνοτροφικής δραστηριότητας (απαραίτητη τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και για την τοπική οικονομία σε μερικώς απομονωμένες κοινωνίες όπως ορισμένες νησιωτικές)
- 3) Διατήρηση/μη αλλοίωση του παραδοσιακού αγροτικού περιβάλλοντος
- 4) Διατήρηση αυτόχθονων φυλών παραγωγικών ζώων και ιπποειδών
- 5) Ενίσχυση του τουρισμού μέσω ανάπτυξης φιλοζωικού κλίματος που θα διαφημιστεί διεθνώς (ανατρέποντας το υπάρχον κλίμα διεθνούς κατακραυγής της χώρας μας για το φαινόμενο αυτό)

Το πλαίσιο προϋποθέσεων θα πρέπει να εφαρμοστεί από το Υπουργείο, μετά από συζήτηση και συνεργασία και με τους τοπικούς κτηνοτροφικούς συνεταιρισμούς, ώστε να

εκτιμηθεί ο αριθμός των πιθανών δικαιούχων. Έχοντας γνώση της κατάστασης προτιθέμεθα ως οργάνωση να συνεισφέρουμε συμβουλευτικά στη δημιουργία του πλαισίου εφόσον μας ζητηθεί.

Την παρούσα επιστολή συνυπογράφει το **Τμήμα Κτηνιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.**

Περιμένουμε με ενδιαφέρον την απάντησή σας και ευελπιστούμε στη θετική ανταπόκρισή σας.

Με εκτίμηση,

*Η αυθεντική υπογραφή έχει
αφαιρεθεί για λόγους ασφαλείας*

Paul McGlone
Διευθυντής & Πρόεδρος
Animal Action Hellas

*Η αυθεντική υπογραφή έχει
αφαιρεθεί για λόγους ασφαλείας*

Νικόλαος Πανούσης
Καθηγητής
Διευθυντής Κλινικής
Παραγωγικών Ζώων
Τμήμα Κτηνιατρικής ΑΠΘ

*Η αυθεντική υπογραφή έχει
αφαιρεθεί για λόγους ασφαλείας*

Ελίζα Γκέσκου
Κτηνίατρος
Συντονίστρια Προγράμματος
Φροντίδας Ιπποειδών
Animal Action Hellas

*Η αυθεντική υπογραφή έχει
αφαιρεθεί για λόγους ασφαλείας*

Νικόλαος Διακάκης
Αναπληρωτής Καθηγητής
Υπεύθυνος Μονάδας Ιπποειδών
Τμήμα Κτηνιατρικής ΑΠΘ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Παρατίθενται παρακάτω δύο φωτογραφίες από το νησί της Νάξου.

Στην πρώτη απεικονίζεται η πρακτική του παστούρωματος και μία από τις συνέπειές του, σπλές που δε "φαγώνονται" φυσιολογικά λόγω αδυναμίας φυσιολογικής κίνησης.

1. Παστούρωμα και υπερμεγέθεις σπλές

Στη δεύτερη απεικονίζεται το ίδιο ζώο, μετά τον εξονυχισμό από την ομάδα μας. Εμφανείς οι ουλές από τη χρήση της παστούρας.

2. Αφαίρεση παστούρας και εξονυχισμός